

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 939/06
07.06.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Звездане Лутовац, Николе Станојевића, Михаила Рулића и Слободана Дражића, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене ББ, чији је пуномоћник адвокат БА и умешача на страни тужене ВВ, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављене против пресуде Окружног суда у Београду Гж. 12400/05 од 16.11.2005. године, у седници већа одржаној дана 7.06.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Окружног суда у Београду Гж. 12400/05 од 16.11.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Правоснажном пресудом Окружног суда у Београду Гж. 12400/05 од 16.11.2005. године потврђена је пресуда Другог општинског суда у Београду П. број 2489/98 од 26.05.2005. године, а жалбе тужене и умешача на њеној страни одбијене као неосноване.

Пресудом Другог општинског суда у Београду П. број 2489/98 од 26.05.2005. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да је уговор о зајму закључен између ње као зајмопримца и тужене као зајмодавца дана 11.10.1994. године оверен пред Првим општинским судом у Београду Ов. 2656/94 делимично ништав и то за разлику износа од 24.650 ДМ до износа од 10.750 ДМ и утврђено да у том делу уговор не производи правно дејство. Ставом другим изреке је утврђена ништавост уговора о зајму закљученог између тужиље као зајмопримца и тужене као зајмодавца дана 21.12.1994. године овереног пред Првим општинским судом у Београду Ов. 3793/94. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиљи на име трошкова спора исплати износ од 90.600,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Против наведене другостепене пресуде тужена је изјавила благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући ревизију, односно правилност побијане другостепене пресуде у смислу члана 399. у вези члана 491. став 1. важећег ЗПП, јер је првостепена пресуда у овој правној ствари донета након његовог ступања на снагу, Врховни суд је нашао да ревизија није основана. Стога што доношењем побијане другостепене пресуде није учињена апсолутно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити пак битна повреда из тачке 12. цитираног члана на коју се у указује ревизијом јер њено образложење садржи јасне разлоге о свим битним чињеницама.

Није основан ни ревизијски разлог о погрешној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле и судски овериле два (предметна) уговора о зајму: први дана 11.10.1994. године на износ од 24.650 ДМ, судски оверен пред Првим општинским судом у Београду и други дана 21.12.1994. године на износ од 7.250 ДМ, оверен пред истим судом, оба у истом уговорном својству: тужиље као зајмопримца а тужене као зајмодавца и оба са истим уговореним роком враћања од три месеца од дана пријема зајма, у месечним ратама ближе описаним наведеним уговорима и са уговореном затезном каматом од 2% дневно. На закључење наведених уговора о зајму са туженом, која је иначе тада била власник Агенције "ГГ" која се бавила пласирањем новца, тужиља се одлучила на наговор ванбрачног супруга који је тада био у тешкој материјалној ситуацији и био му неопходан новац. Иако је први уговор о зајму закључен на износ позајмице од 24.650 ДМ, тужиља је од тужене уствари примила само износ од 15.000 ДМ, од којег јој је вратила 4.250 ДМ; оставши јој дужна још 10.750 ДМ. Други уговор о зајму је за предмет имао износ од 7.250 ДМ, али га тужиља као зајмопримац није уопште примила, односно тужена јој га као зајмодавац није предала јер је тај износ представљао обрачунату камату за дуговани део главнице по првом уговору. По основу наведеног првог уговора о зајму тужена је уписала своје заложно право хипотеке на два тужиљина стана уписана у ЗК УЛ аа КО ДД, који је касније уступила овде умешачу на њеној страни, уговором о уступању потраживања – цесији, овереним пред Другим општинским судом у Београду дана 23.06.1995. године под Ов. бр. 6427/95 јер јој је управо он поводом тог зајма, као власници наведене агенције, дао износ од 20.000 ДМ.

На бази изложеног утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су извели правилан чињенично-

на бази изложених утврђених чињеница и ставља, нижестепени судови су новим правним чињеницама правни закључак да је први уговор о зајму (судски оверен дана 11.10.1994. године) делимично ништав за обрачунату зеленашку камату на стварно исплаћени износ зајма од 15.000 ДМ, као разлику до уговореног зајма од 24.650 ДМ, у смислу члана 105. Закона о облигационим односима. Са правног становишта Врховног суда стога што је у том делу, у погледу уговорене камате, реч о зеленашкој камати и зеленашком уговору у смислу члана 141. став 2. у вези став 1. Закона о облигационим односима као нарочите врсте неморалног правног посла, због очигледне несразмере уговорене користи тужене за себе, са оним износом који је дала. Односно за износ преко стварно предатог износа од 15.000 ДМ, у ком делу је тај уговор о зајму непуноважан и не производи правно дејство у смислу члана 557. став 1. Закона о облигационим односима. Како је тужила у међувремену вратила туженој 4.250 ДМ, преостао јој је зајам од још 10.750 ДМ, за који износ наведени уговор о зајму производи правно дејство. Затим су нижестепени судови у контексту утврђене чињенице фактички неисплаћене позајмице од 7.250 ДМ и тога шта она заправо представља (обрачунату камату на неисплаћене обавезе по првом уговору); правилно закључили да је други уговор о зајму (судски оверен 21.12.1994. године) фиктиван уговор у смислу члана 66. став 1. ЗОО и стога ништав, односно да не производи правно дејство.

Ревидент неосновано сматра да је другостепени суд погрешно применио материјално право заузевши правно становиште о апсолутној ништавости другог предметног уговора о зајму, који зато не производи правно дејство. Стога што и са правног аспекта Врховног суда предметни уговор спада у групу неважећих, односно апсолутно ништавих правних послова јер је фиктиван у смислу члана 66. став 1. Закона о облигационим односима, па зато као такав привидан уговор, у смислу те законске одредбе, нема дејства међу уговорним странама. Обзиром да тај уговор о зајму није стварно закључен, већ је само створена привидност његовог постојања јер тужена није предала одређени износ новца на који се тим уговором обавезала, да би то био стварно закључени правни посао из члана 557. став 1. Закона о облигационим односима.

Осталим наводима своје ревизије, примерице: да не зна како су нижестепени судови утврдили и дошли до износа од 10.750 ДМ за који налазе да је први уговор о зајму пуноважан и до износа од 15.000 ДМ као износа стварно предатог по првом уговору о зајму; тужена заправо напада чињенично стање као погрешно и непотпуно утврђено. Међутим, ти наводи ревизије су без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари јер се ревизија са тог разлога не може изјавити у смислу члана 398. став 2. важећег ЗПП.

Правилно је донета и одлука о накнади трошкова спора у смислу члана 149. став 1. и члана 150. ЗПП.

Са свих изложених разлога Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде у смислу члана 405. у вези члана 491. став 1. важећег ЗПП.

Председник већа-судија

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дд